Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (трети състав)

10 юни 2021 година*

„Преюдициално запитване — Граничен контрол, убежище и имиграция — Политика в областта на убежището — Общи процедури за предоставяне и отнемане на международна закрила — Директива 2013/32/ЕС — Член 40, параграф 2 — Последваща молба — Нови елементи или нови факти — Понятие — Документи, чиято автентичност не може да бъде установена или чийто източник не подлежи на обективна проверка — Директива 2011/95/ЕС — Член 4, параграфи 1 и 2 — Преценка на доказателствата — Задължение за сътрудничество на съответната държава членка“

По дело C-921/19

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Rechtbank Den Haag, zittingsplaats's-Hertogenbosch (Районен съд Хага, съдебен район на Хертогенбос, Нидерландия) с акт от 16 декември 2019 г., постъпил в Съда на същата дата, в рамките на производство по дело

LH

срещу

Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,

СЪДЪТ (трети състав),

състоящ се от: A. Prechal, председател на състава, N. Wahl, F. Biltgen, L. S. Rossi (докладчик) и J. Passer, съдии,

генерален адвокат: G. Hogan,

секретар: A. Calot Escobar,

предвид изложеното в писмената фаза на производството,

като има предвид становищата, представени:

– за LH, от I. M. van Kuilenburg, advocaat,

– за нидерландското правителство, от M. K. Bulterman и M. H. S. Gijzen, в качеството на представители,

* Език на производството: нидерландски.

– за Европейската комисия, от G. Wils, J. Tomkin и M. Condou-Durande, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 11 февруари 2021 г.,

постанови настоящото

Решение

1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 40, параграф 2 от Директива 2013/32/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно общите процедури за предоставяне и отнемане на международна закрила (ОВ L 180, 2013 г., стр. 60) във връзка с член 4, параграф 2 от Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 година относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила (ОВ L 337, 2011 г., стр. 9), както и на членове 47 и 52 от Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-нататък „Хартата“).

2 Запитването е отправено в рамките на спор между LH и Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (държавен секретар по въпросите на сигурността и правосъдието, Нидерландия) (наричан по-нататък „държавният секретар“) във връзка с отхвърлянето от последния на последваща молба за международна закрила, подадена от LH.

Правна уредба

Правото на Съюза

Директива 2011/95

3 Член 4 („Оценяване на фактите и обстоятелствата“) от Директива 2011/95 гласи:

„1. Държавите членки могат да преценят, че е задължение на молителя да представи във възможно най-кратък срок всички необходими елементи в подкрепа на своята молба за международна закрила. Държавата членка следва да оцени, в сътрудничество с молителя, елементите, свързани с молбата.

2. Елементите, посочени в параграф 1, се състоят от декларации на молителя и от всички документи, с които разполага молителят, за своята възраст, минало, включително и за свързаните с него роднини, самоличност, гражданство(а), държава(и), както и за мястото или местата на предишно пребиваване, предходни молби за убежище, за своя маршрут на пътуване, документи за пътуване, както и причини за подаване на молба за международна закрила.

3. Оценяването на молбата за международна закрила следва да бъде извършено за всеки отделен случай, като се вземат под внимание следните елементи:

[…]

б) относими декларации и документи, представени от молителя, включително и информация, позволяваща да се определи дали молителят е бил или би могъл да бъде обект на преследване или на тежки посегателства;

[…]

5. Когато държавите членки прилагат принципа, съгласно който молителят има задължение да обоснове молба за международна закрила, и когато определени аспекти на неговите декларации не са подкрепени с документи или други доказателства, тези аспекти не изискват потвърждение, когато са изпълнени следните условия:

а) молителят е положил реални усилия да обоснове своята молба;

б) всички относими елементи, с които молителят разполага, са били представени и е било дадено задоволително обяснение за липсата на останалите относими елементи;

в) декларациите на молителя са преценени за непротиворечиви и достоверни и не влизат в разрез с наличната и относима към неговия случай обща и конкретна информация;

г) молителят е подал молбата си за международна закрила във възможно най-ранния момент, освен ако молителят може да посочи определени причини за това, че не го е направил; и

д) общата достоверност на твърденията на молителя е установена“.

4 Член 14, параграф 3 от тази директива предвижда:

„Държавите членки отнемат, прекратяват или отказват подновяването на статута на бежанец на всеки гражданин на трета държава или на лице без гражданство, ако съответната държава членка установи, след като е предоставила статута на бежанеца, че:

[…]

б) невярното представяне или несъобщаването на факти от лицето, включително и използването на подправени документи, са имали определяща роля за решението да му бъде предоставен статут на бежанец“.

Директива 2013/32

5 Съображения 3, 18, 25 и 36 от Директива 2013/32 предвиждат:

„(3) Европейският съвет по време на специалното си заседание в Тампере на 15 и 16 октомври 1999 г. се договори да работи за установяването на Обща европейска система за убежище, която се основава на пълното и цялостно прилагане на Женевската конвенция за статута на бежанците от 28 юли 1951 г. [(*Recueil des traités des Nations unies*, том 189, стр. 150, № 2545 (1954)], изменена с Нюйоркския протокол от 31 януари 1967 г. („Женевската конвенция“), като по този начин се утвърждава принципът на забрана за връщане, [тоест] че никой няма да бъде върнат обратно, където има опасност от преследване.

[…]

(18) В интерес едновременно и на държавите членки, и на търсещите международна закрила е по молбите за международна закрила да бъде вземано решение възможно най-бързо, без това да засяга точността и пълнотата на тяхното разглеждане.

[…]

(25) В интерес на правилното определяне на лицата, които се нуждаят от закрила като бежанци по смисъла на член 1 от Женевската конвенция или като лица, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, всеки кандидат следва да има ефективен достъп до процедурите, възможност да сътрудничи и да влиза във връзка по подходящия начин с компетентните органи, за да представи съответните факти по своя случай, както и да разполага с достатъчни процедурни гаранции за разглеждане на молбата му на всички етапи на процедурата. […]

[…]

(36) Когато един кандидат подаде последваща молба, без да представи нови доказателства или нови основания, би било ненужно да се задължават държавите членки да стартират нова процедура по пълно разглеждане на молбата. В такива случаи би следвало държавите членки да бъдат в състояние да отхвърлят молбата като недопустима в съответствие с принципа за пресъдено нещо“.

6 Член 2 от тази директива има следния текст:

„За целите на настоящата директива:

[…]

б) „молба за международна закрила“ или „молба“ означава искане за закрила от държава членка, подадено от гражданин на трета страна или лице без гражданство, за който/което може да се счита, че търси статут на бежанец или субсидиарна закрила и не иска изрично друг вид закрила извън обхвата на Директива [2011/95], за която се кандидатства отделно;

[…]

р) „последваща молба“ означава молба за международна закрила, подадена след вземането на окончателно решение по предишна молба, като това включва и случаите, когато кандидатът изрично е оттеглил молбата си, и случаите, когато решаващият орган е отхвърлил молбата след нейното негласно оттегляне в съответствие с член 28, параграф 1“.

7 Глава II („Основни принципи и гаранции“) от посочената директива обхваща членове 6—30. Член 10, параграф 3 от Директива 2013/32 гласи:

„Държавите членки гарантират, че решенията по молбите за международна закрила се вземат от решаващия орган след извършване на подходящо разглеждане. За тази цел те гарантират, че:

а) молбите са разгледани и решенията са взети индивидуално, обективно и безпристрастно;

[…]“.

8 Член 31 от същата директива предвижда:

„1. В процедурата по разглеждане държавите членки обработват молбите за международна закрила в съответствие с основните принципи и гаранции по глава II.

2. Държавите членки гарантират, че процедурата по разглеждане приключва възможно най-скоро, без да се засягат точността и пълнотата на разглеждането.

[…]

8. Държавите членки могат да предвидят ускоряване на процедура по разглеждане в съответствие с основните принципи и гаранции по глава II и/или нейното извършване на границата [или в транзитни зони] в съответствие с член 43, ако:

[…]

д) кандидатът е представил очевидно непоследователна и противоречаща, очевидно невярна или недостоверна информация, която противоречи на проверена в достатъчна степен информация за страната на произход, и това прави неговата молба неубедителна по отношение на това дали отговаря на условията за лице, на което е предоставена международна закрила по силата на Директива [2011/95]; […]

[…]“.

9 Член 33, параграф 2 от Директива 2013/32 има следния текст:

„Държавите членки могат да приемат, че една молба за международна закрила е недопустима единствено ако:

[…]

г) молбата е последваща молба, когато не са се появили или не са били представени от кандидата нови елементи или факти, свързани с разглеждането на това дали кандидатът отговаря на условията за лице, на което е предоставена международна закрила по силата на Директива [2011/95]; […]

[…]“.

10 Член 40 от тази директива е озаглавен „Последваща молба“ и предвижда:

„1. Когато лицето, което е подало молба за международна закрила в държава членка, предостави допълнителни сведения или подаде последваща молба в същата държава членка, тази държава членка разглежда тези допълнителни сведения или елементите на последващата молба в рамките на разглеждането на предходната молба, или в рамките на разглеждането на преразглежданото или обжалваното решение, доколкото в тази рамка компетентните органи могат да отчетат и разгледат всички елементи в подкрепа на новите сведения или последващата молба.

2. С цел вземането на решение относно допустимостта на молба за международна закрила съгласно член 33, параграф 2, буква г) първоначално последващата молба за международна закрила е предмет на предварително разглеждане с цел да се определи дали по тази молба са се появили или са били представени от кандидата нови елементи или нови факти, които са свързани с разглеждането на това дали кандидатът отговаря на условията за лице, на което е предоставена международна закрила по силата на Директива [2011/95].

3. Ако в предварителното разглеждане по параграф 2 бъде заключено, че са установени или представени от кандидата нови елементи или факти и те увеличават в значителна степен вероятността кандидатът да бъде признат за лице, на което е предоставена международна закрила по силата на Директива [2011/95], разглеждането на молбата продължава в съответствие с разпоредбите на глава II. Държавите членки могат да предвидят и други причини за последваща молба, която да бъде допълнително разгледан[а].

[…]

5. Когато последващата молба не е разгледана допълнително в съответствие с настоящия член, тя се счита за недопустима в съответствие с член 33, параграф 2, буква г).

[…]“.

11 Съгласно член 42 от посочената директива:

„1. Държавите членки гарантират, че кандидатите, чиято молба е обект на предварително разглеждане съгласно член 40, се ползват от гаранциите по член 12, параграф 1.

2. Държавите членки могат да уредят в националното си законодателство правила за предварителното разглеждане съгласно член 40. Тези правила могат, inter alia:

а) да задължават съответния кандидат да посочи фактите и да изложи доказателства, които оправдават новата процедура;

б) да позволят извършване на предварителното разглеждане единствено въз основа на писмените сведения без лично интервю с изключение на случаите, посочени в член 40, параграф 6.

Тези правила не могат да направят невъзможен достъпа на кандидата до нова процедура или да водят до ефективна отмяна или сериозни пречки за достъп.

3. Държавите членки гарантират, че кандидатът е информиран по подходящ начин за изхода от предварителното разглеждане и, ако разглеждането на молбата му няма да продължи, е запознат с мотивите за това и за възможностите да подаде жалба или да поиска преразглеждане на това решение“.

Нидерландското право

12 Съгласно член 30a, параграф 1 от Vreemdelingenwet 2000 (Закон за чужденците от 2000 г.) от 23 ноември 2000 г. (Stb. 2000, № 495), в редакцията му, приложима към спора в главното производство:

„Посочената в член 28 молба за издаване на разрешение за пребиваване на основание убежище за определен период може да бъде обявена за недопустима по смисъла на член 33 от [Директива 2013/32], в случай че:

[…]

d. чужденецът е подал последваща молба за убежище, без да е посочил нови елементи или факти или без да са налице нови елементи или факти от значение за преценката на тази молба;

[…]“.

Спорът в главното производство и преюдициалните въпроси

13 LH, афганистански гражданин, работи около три години и половина като шофьор на директора на афганистанска администрация. През есента на 2015 г. управляваният от LH автомобил попада в няколко засади, от които този директор и самият LH винаги успяват да се спасят. Впоследствие съгласно твърденията на LH талибаните многократно се свързват с него, като го заплашват с убийство, ако не им предаде посочения директор. Тогава LH напуска Афганистан.

14 На 8 декември 2015 г. LH подава молба за международна закрила в Нидерландия. Държавният секретар приема за достоверни твърденията на LH за извършваната от него дейност като шофьор и за засадите на талибаните, които е преживял, но същевременно счита, че твърденията на LH за лични заплахи към него от страна на талибаните не са достоверни.

15 Затова с решение от 8 юни 2017 г. държавният секретар отхвърля молбата на LH. Това решение е влязло в сила, тъй като жалбата на LH пред последната съдебна инстанция, а именно Raad van State (Държавен съвет, Нидерландия), е отхвърлена с решение от 23 март 2018 г.

16 На 26 септември 2018 г. LH подава последваща молба, в рамките на която се опитва да подсили твърденията си за лични заплахи срещу него. За целта той представя нови документи, сред които и оригинали на документите, чиито копия е представил в рамките на предходната процедура, а именно декларация на противопожарната служба в подкрепа на твърденията му, че къщата му в Афганистан е била опожарена, придружена от дактилоскопични отпечатъци на свидетели, декларация на работодателя му, както и копие от трудовия му договор.

17 Тъй като държавният секретар установява по-специално, че автентичността на тези оригинални документи не може да се установи въз основа на проверка на документите, с решение от 30 август 2019 г. той приема за недопустима последващата молба на LH, с мотива че сама по себе си невъзможността да се докаже автентичността на тези документи, е достатъчна, за да не могат те да се считат за нови елементи или нови факти.

18 На 4 септември 2019 г. LH обжалва пред запитващата юрисдикция (Rechtbank Den Haag, zittingsplaats's-Hertogenbosch (Районен съд Хага, съдебен район Хертогенбос, Нидерландия) това решение, чието изпълнение е спряно по реда на обезпечителното производство.

19 Във въпросната жалба LH дава обяснения относно условията, при които е получил въпросните оригинални документи, както и за причините, поради които не е имал възможност да ги представи по-рано в рамките на процедурата по първата молба за международна закрила. За него обаче било невъзможно да докаже автентичността на тези документи, тъй като не разполагал с необходимите средства за извършването на експертиза за тази цел. Освен това голяма част от посочените документи били издадени от афганистанските власти, а именно от афганистанската противопожарна служба и от афганистанската администрация, за която LH е работил. Според LH би било несправедливо кандидатът за международна закрила да поеме цялата тежест на доказване относно автентичността на тези документи, при положение че държавният секретар е в по-добра позиция да извърши необходимите за тази цел разследвания, като се свърже със съответните афганистански власти.

20 Запитващата юрисдикция уточнява, че извършената от държавния секретар проверка по никакъв начин не дава основание да се смята, че документите, представени от LH в подкрепа на последващата му молба за международна закрила, не са автентични, не са издадени от компетентен орган, подправени са или са с невярно съдържание. Така според запитващата юрисдикция държавният секретар не е имал конкретни съмнения относно автентичността на документите, а само е считал за невъзможно да се произнесе по нея. Освен това държавният секретар е отказал да проведе лично интервю на LH, преди да приеме за недопустима последващата му молба.

21 Запитващата юрисдикция уточнява, че съгласно националната съдебна практика не са налице нови елементи или нови факти, ако не е установена автентичността на документите, с които кандидатът за международна закрила иска да докаже наличието на такива елементи или факти. Съгласно тази съдебна практика кандидатът трябва да докаже автентичността на документите, с които е подкрепил последващата си молба, без обаче това да възпрепятства държавния секретар да съдейства на кандидата за тази цел, като самият той пристъпи към проверка на автентичността. Това обаче по никакъв начин не засяга отговорността на самия кандидат.

22 При тези условия запитващата юрисдикция счита, че за да се провери дали нидерландската правна уредба и съдебна практика са съвместими с правото на Съюза, следва да се тълкува понятието „нови елементи или нови факти“ по смисъла на член 40, параграф 2 от Директива 2013/32.

23 Понятието „елемент“ обаче не е дефинирано в тази директива, макар да се съдържа в редица разпоредби от нея. Затова според запитващата юрисдикция при тълкуването на това понятие следва да се вземе предвид и член 4 от Директива 2011/95, който не прави никакво разграничение между елементите, представени в подкрепа на първата молба за международна закрила, и тези, представени в подкрепа на последващи молби, като не се изисква автентичността на документите да бъде доказана, за да се разглеждат последните като „нови елементи или нови факти“. Запитващата юрисдикция отбелязва, че в член 4, параграф 2 от Директива 2011/95 само се посочва, че „всички документи“, с които разполага молителят, попадат в обхвата на понятието „елемент“.

24 Освен това според запитващата юрисдикция, ако оригинални документи не бъдат взети предвид и не бъдат разгледани по същество само поради факта че тяхната автентичност не може да бъде установена, това би могло да противоречи на правото на убежище, на забраната за връщане и на правото на ефективни правни средства за защита, предвидени съответно в членове 18, 19 и 47 от Хартата.

25 Накрая, запитващата юрисдикция отбелязва, че в настоящата нидерландска административна практика при подаването на първата молба за международна закрила компетентният орган взема предвид документи, чиято автентичност не е установена, за да прецени достоверността на твърденията на кандидата в подкрепа на молбата му за убежище. Само когато съмненията относно автентичността на документите се появяват в контекста на последваща молба, тези съмнения представляват мотив посоченият орган веднага да направи извод за липса на нови елементи или факти, което съответно води до недопустимост на такава молба.

26 При тези обстоятелства Rechtbank Den Haag, zittingsplaats's–Hertogenbosch (Районен съд Хага, съдебен район на Хертогенбос) решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

„1) Съвместимо ли е с член 40, параграф 2 от [Директива 2013/32] във връзка с член 4, параграф 2 от [Директива 2011/95], както и с членове 47 и 52 от [Хартата], решаващ орган на държава членка да предвижда, че оригинални документи никога не могат да представляват нови елементи или нови факти, ако тяхната автентичност не може да бъде установена? Ако това не е съвместимо: променя ли нещо в този случай обстоятелството, че в рамките на последваща молба кандидатът за международна закрила представи копия на документи или документи, получени от източник, който не подлежи на обективна проверка?

2) Следва ли член 40 от [Директива 2013/32] във връзка с член 4, параграф 2 от [Директива 2011/95] да се тълкува в смисъл, че при разглеждането на документи и определянето на доказателствената им стойност на решаващ орган на държава членка е разрешено да направи разграничение в зависимост от това дали те са представени в рамките на първа, или на последваща молба? Разрешено ли е на държава членка да не

спазва повече задължението си за сътрудничество при представянето на документи в рамките на последваща молба, ако автентичността на тези документи не може да бъде установена?“.

По преюдициалните въпроси

По първия въпрос

27 С първия си въпрос запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали член 40, параграф 2 от Директива 2013/32 във връзка с член 4, параграф 2 от Директива 2011/95 трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска национално законодателство, съгласно което документ, представен от кандидат за международна закрила в подкрепа на последваща молба, автоматично се приема за непредставляващ „нов елемент или нов факт“ по смисъла на тази разпоредба, когато автентичността на този документ не може да бъде установена или източникът на такъв документ не подлежи на обективна проверка.

28 За да се отговори на този въпрос, следва да се припомни, че според постоянната практика на Съда както от изискването за еднакво прилагане на правото на Съюза, така и от принципа на равенство следва, че разпоредба от правото на Съюза, чийто текст не съдържа изрично препращане към правото на държавите членки с оглед на определянето на нейния смисъл и обхват, трябва по принцип да получи самостоятелно и еднакво тълкуване навсякъде в Европейския съюз, при което да се отчита не само съдържанието, но и контекстът ѝ и целта, преследвана със съответната правна уредба (решения от 25 юни 2020 г., Ministerio Fiscal (Орган, който има вероятност да получи молба за международна закрила), C-36/20 PPU, EU:C:2020:495, т. 53 и цитираната съдебна практика и от 14 януари 2021 г., The International Protection Appeals Tribunal и др., C-322/19 и C-385/19, EU:C:2021:11, т. 57).

29 Така, на първо място, следва да се посочи, че текстът на член 40 от Директива 2013/32 не изяснява понятието „нови елементи или нови факти“ в подкрепа на последваща молба.

30 На второ място, що се отнася до контекста, в който се вписва тази разпоредба, следва да се отбележи, че член 40 от Директива 2013/32, заедно с членове 41 и 42 от нея, е включен в глава III („Първоинстанционни процедури“), раздел IV от тази директива. Част от същата глава е член 31 („Процедура по разглеждане“) от посочената директива, чиито параграфи 1 и 2 предвиждат, от една страна, че в процедурата по разглеждане държавите членки обработват молбите за международна закрила в съответствие с основните принципи и гаранции по глава II от същата директива и от друга страна, че държавите членки гарантират, че процедурата по разглеждане приключва възможно най-скоро, без да се засягат точността и пълнотата на разглеждането.

31 По смисъла на член 2, буква р) от Директива 2013/32 последващата молба е молба за международна закрила, която се характеризира с обстоятелството, че е подадена след вземането на окончателно решение по предишна молба.

32 Следователно, тъй като последващата молба сама по себе си представлява молба за международна закрила, съгласно член 31, параграф 1 от тази директива държавите членки трябва да обработват такава молба в съответствие с основните принципи и гаранции по глава II от нея.

33 Все пак, когато кандидат подаде последваща молба за международна закрила, без да представи нови доказателства или нови основания, държавите членки могат — както е посочено в съображение 36 от Директива 2013/32 и както следва от член 33, параграф 2 от нея — да отхвърлят подобна молба като недопустима в съответствие с принципа за пресъдено нещо. Всъщност в такива случаи би било ненужно да се задължават държавите членки да стартират нова процедура по пълно разглеждане на молбата.

34 Член 40, параграфи 2 и 3 от Директива 2013/32 предвижда обработване на последващите молби на два етапа. Първият етап е с предварителен характер и има за предмет проверка на допустимостта на тези молби, докато вторият етап се отнася до разглеждането им по същество.

35 Първият етап също се провежда на две стъпки, като всяка от тях е свързана с проверка на отделните условия за допустимост, установени в същите разпоредби.

36 Така, на първо място, член 40, параграф 2 от Директива 2013/32 предвижда, че с цел вземането на решение относно допустимостта на молба за международна закрила съгласно член 33, параграф 2, буква г) от тази директива, първоначално последващата молба е предмет на предварително разглеждане с цел да се определи дали по тази молба са се появили или са били представени от кандидата нови елементи или нови факти, които са свързани с разглеждането на това дали кандидатът отговаря на условията за лице, на което е предоставена международна закрила по силата на Директива 2011/95.

37 На второ място, само ако действително са налице такива нови елементи или факти спрямо първата молба за международна закрила, разглеждането на въпроса за допустимостта на последващата молба продължава в съответствие с член 40, параграф 3 от тази директива, за да се провери дали тези нови елементи и факти увеличават в значителна степен вероятността кандидатът да отговори на условията за предоставяне на този статут.

38 Следователно, макар съгласно член 40, параграф 3 от посочената директива да е необходимо и двете условия за допустимост да бъдат изпълнени, за да може разглеждането на последващата молба да продължи, това не променя факта, че те са отделни и не трябва да се смесват.

39 В разглеждания случай запитващата юрисдикция иска да се установи дали документ, чиято автентичност и вярност не могат да бъдат изключени, може да представлява „нов елемент или нов факт“ по смисъла на член 40, параграф 2 от Директива 2013/32, въпреки че автентичността му не може да бъде установена или неговият източник не подлежи на обективна проверка.

40 В това отношение следва да се отбележи, че тъй като член 40, параграф 2 от Директива 2013/32 не прави никакво разграничение между първа и последваща молба за международна закрила, що се отнася до естеството на елементите или фактите, с които да се докаже, че кандидатът отговаря на условията за лице, на което е предоставена международна закрила по силата на Директива 2011/95, то и в двата случая оценката на фактите и обстоятелствата в подкрепа на тези молби трябва да се извърши в съответствие с член 4 от Директива 2011/95.

41 Най-напред, посоченият член 4, параграф 2 определя относимите елементи в подкрепа на молба за международна закрила като състоящи се „от декларации на молителя и от всички документи, с които разполага молителят, за своята възраст, минало, включително и за свързаните с него роднини, самоличност, гражданство(а), държава(и), както и за мястото или местата на предишно пребиваване, предходни молби за убежище, за своя маршрут на пътуване, документи за пътуване, както и причини за подаване на молба за международна закрила“.

42 По-нататък, член 4, параграф 3, буква б) от Директива 2011/95 предвижда индивидуална оценка на молбата, като се вземат предвид по-специално относимите документи, представени от молителя, без да се изисква тези документи непременно да бъдат с доказана автентичност.

43 Накрая, съгласно член 4, параграф 5 от Директива 2011/95, когато определени аспекти на съдържащите се в молбата декларации на молителя не са подкрепени с документи или други доказателства, тези аспекти не изискват потвърждение, когато, първо, молителят е положил реални усилия да обоснове своята молба, второ, всички относими елементи, с които молителят разполага, са били представени и е било дадено задоволително обяснение за липсата на останалите относими елементи, трето, декларациите на молителя са преценени за непротиворечиви и достоверни и не влизат в разрез с наличната и относима към неговия случай обща и конкретна информация и четвърто, молителят е подал молбата си за международна закрила във възможно най-ранния момент, освен ако може да посочи определени причини за това, че не го е направил, и общата достоверност на твърденията на молителя е установена.

44 Ето защо всеки документ, представен от кандидата (молителя) в подкрепа на молбата му за международна закрила, трябва да се счита за елемент от нея, който следва да се вземе предвид в съответствие с член 4, параграф 1 от Директива 2011/95, и следователно невъзможността да се установи автентичността на този документ или липсата на какъвто и да е източник, подлежащ на обективна проверка, не може сама по себе си да обоснове изключването на такъв документ от разглеждането, към което решаващият орган е длъжен да пристъпи съгласно член 31 от Директива 2013/32.

45 Затова, що се отнася до последваща молба, недоказаната автентичност на даден документ не може да доведе автоматично до недопустимост на тази молба, без да се разгледа въпросът дали този документ представлява нов факт или нов елемент и евентуално дали той увеличава в значителна степен вероятността кандидатът да бъде признат за лице, на което е предоставена международна закрила по силата на Директива 2011/95.

46 Както по същество отбелязва генералният адвокат в точка 62 от заключението си, подобно тълкуване се потвърждава от обстоятелството, че съгласно член 31, параграф 8, буква д) от Директива 2013/32 дори представянето на невярна информация обосновава отхвърлянето на молба за международна закрила само ако прави тази молба неубедителна, което предполага преди това тази информация да е била приета за допустима и да е била разгледана от компетентния орган.

47 На трето място, тълкуването на член 40, параграф 2 от Директива 2013/32, което следва от контекста, в който се вписва тази разпоредба, се потвърждава и от целите на Директивата.

48 Всъщност от съображения 3, 18 и 25 от Директива 2013/32 следва, че тя има за цел да установи обща европейска система за убежище, в която, от една страна, всеки кандидат следва да има ефективен достъп до процедурите, възможност да сътрудничи и да влиза във връзка по подходящия начин с компетентните органи, за да представи съответните факти по своя случай, както и да разполага с достатъчни процедурни гаранции за разглеждане на молбата му на всички етапи на процедурата, и от друга страна, по молбите за международна закрила трябва да бъде вземано решение възможно най-бързо, без това да засяга точността и пълнотата на тяхното разглеждане.

49 Освен това, що се отнася до процедурата за проверка на допустимостта на последваща молба, тази процедура цели, както следва от съображение 36 от Директива 2013/32, да позволи на държавите членки да отхвърлят като недопустима всяка последваща молба, подадена при липса на какъвто и да е нов елемент или факт, така че да се спази принципът за пресъдено нещо във връзка с предходното решение.

50 От това следва, че преценката по въпроса дали последваща молба се основава на нови елементи или факти, които са свързани с разглеждането на това дали кандидатът отговаря на условията за лице, на което е предоставена международна закрила по силата на Директива 2011/95, би трябвало да се ограничи до проверка дали в подкрепа на тази молба съществуват елементи или факти, които не са били разгледани при приемането на решението по предишната молба и на които това решение, във връзка с което е налице сила на пресъдено нещо, не се основава.

51 Различно тълкуване на член 40, параграф 2 от Директива 2013/32, съгласно което още на етапа на проверката за наличие на нови елементи или факти в подкрепа на последващата молба решаващият орган би следвало да извърши преценка на тези елементи и факти (освен че би довело до смесване на различните етапи на процедурата по разглеждане на такава молба) би било в противоречие с целта на Директива 2013/32 да се гарантира възможно най-бързо разглеждане на молбите за международна закрила.

52 Също така тълкуване на тази разпоредба в смисъл, че тя предвижда документ, представен в подкрепа на последваща молба, да бъде допустим само ако този документ е с доказана автентичност, би било в противоречие с целта на тази директива да се осигури точно и пълно разглеждане на такава молба.

53 Следователно едва при описаната в точка 37 от настоящото решение втора стъпка от проверката за допустимост на последващата молба преценката на решаващия орган трябва да се отнася до въпроса дали новите елементи и факти, които са се появили или са били представени от кандидата, могат да увеличат в значителна степен вероятността той да бъде признат за лице, на което е предоставена международна закрила по силата на Директива 2011/95.

54 По изложените съображения на първия въпрос следва да се отговори, че член 40, параграф 2 от Директива 2013/32 във връзка с член 4, параграф 2 от Директива 2011/95 трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска национално законодателство, съгласно което документ, представен от кандидат за международна закрила в подкрепа на последваща молба, автоматично се приема за непредставляващ „нов елемент или нов факт“ по смисъла на тази разпоредба, когато автентичността на този документ не може да бъде установена или източникът на такъв документ не подлежи на обективна проверка.

По втория въпрос

55 С втория си въпрос запитващата юрисдикция иска по същество да се установи дали член 40 от Директива 2013/32 във връзка с член 4, параграфи 1 и 2 от Директива 2011/95 трябва да се тълкува в смисъл, от една страна, че преценката на представените в подкрепа на молба за международна закрила доказателства може да варира в зависимост от това дали става въпрос за първа, или за последваща молба, и от друга страна, че държава членка има право да не сътрудничи с кандидата за целите на оценката на относимите елементи от последващата му молба, когато в подкрепа на тази молба кандидатът представя документи, чиято автентичност не може да бъде установена.

56 Запитващата юрисдикция поставя този въпрос с оглед на настоящата нидерландска административна практика, припомнена в точка 25 от настоящото решение, съгласно която при подаването на първата молба за международна закрила компетентният орган взема предвид документи, чиято автентичност не е установена, за да прецени достоверността на твърденията на кандидата в подкрепа на молбата му за убежище, докато при последваща молба съмненията относно автентичността на тези документи сами по себе си представляват мотив този орган да направи извод за липса на нови елементи или факти, което автоматично води до недопустимост на последната молба.

57 За да се отговори на посочения въпрос, следва да се отбележи, от една страна, че от членове 40—42 от Директива 2013/32 относно последващите молби по никакъв начин не следва, че законодателят на Съюза е имал намерение да разреши на държавите членки да предвидят, че преценката на доказателствата, представени в подкрепа на молба за международна закрила, може да варира в зависимост от това дали става въпрос за първа, или за последваща молба.

58 Напротив, както е видно от точка 40 от настоящото решение, тъй като член 40, параграф 2 от Директива 2013/32 не прави никакво разграничение между първа и последваща молба с оглед на елементите или фактите, с които да се докаже, че кандидатът отговаря на условията за лице, на което е предоставена международна закрила по силата на Директива 2011/95, то и в двата случая оценката на фактите и обстоятелствата в подкрепа на тези молби трябва да се извърши в съответствие с член 4 от Директива 2011/95.

59 Така, ако обстоятелството, че първата молба вече е била предмет на пълна проверка, оправдава държавите членки най-напред да преценят допустимостта на последващата молба с оглед по-специално на наличието в нейна подкрепа на нови елементи или нови факти, които са свързани с разглеждането на това дали кандидатът отговаря на условията за лице, на което е предоставена международна закрила по силата на Директива 2011/95, все пак посоченото обстоятелство не може също така да обоснове при това предварително разглеждане преценката на тези елементи или факти да не се извършва в съответствие с член 10, параграф 3, буква а) от Директива 2013/32 и (както посочва и генералният адвокат в точки 65 и 66 от заключението си) в съответствие с член 4 от Директива 2011/95.

60 От друга страна, съгласно член 4, параграф 1 от Директива 2011/95 съответната държава членка следва да оцени, в сътрудничество с молителя, елементите, свързани с молбата за международна закрила.

61 Доколкото, както следва от точка 44 от настоящото решение, даден документ представлява елемент, представен в подкрепа на молбата, дори автентичността му да не може да бъде установена или източникът му да не подлежи на обективна проверка, то в съответствие със същата разпоредба съответната държава членка е длъжна да оцени този документ в сътрудничество с молителя.

62 Впрочем в този контекст следва да се припомни, че за да може представянето на такъв документ да доведе по силата на член 40, параграф 3 от Директива 2013/32 до разглеждане на молбата по същество в съответствие с разпоредбите на глава II от нея, не е необходимо държавата членка да бъде убедена, че този нов документ подкрепя в достатъчна степен последващата молба, а е достатъчно посоченият документ да увеличава в значителна степен вероятността кандидатът да бъде признат за лице, на което е предоставена международна закрила по силата на Директива 2011/95.

63 По изложените съображения на втория въпрос следва да се отговори, че член 40 от Директива 2013/32 във връзка с член 4, параграфи 1 и 2 от Директива 2011/95 трябва да се тълкува в смисъл, от една страна, че преценката на представените в подкрепа на молба за международна закрила доказателства не може да варира в зависимост от това дали става въпрос за първа, или за последваща молба, и от друга страна, че съответната държава членка е длъжна да сътрудничи с кандидата за целите на оценката на относимите елементи от последващата му молба, когато в подкрепа на тази молба кандидатът представя документи, чиято автентичност не може да бъде установена.

По съдебните разноски

64 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (трети състав) реши:

1) Член 40, параграф 2 от Директива 2013/32/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно общите процедури за предоставяне и отнемане на международна закрила във връзка с член 4, параграф 2 от Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 година относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила, трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска национално законодателство, съгласно което документ, представен от кандидат за международна закрила в подкрепа на последваща молба, автоматично се приема за непредставляващ „нов елемент или нов факт“ по смисъла на тази разпоредба, когато автентичността на този документ не може да бъде установена или източникът на такъв документ не подлежи на обективна проверка.

2) Член 40 от Директива 2013/32 във връзка с член 4, параграфи 1 и 2 от Директива 2011/95 трябва да се тълкува в смисъл, от една страна, че преценката на представените в подкрепа на молба за международна закрила доказателства не може да варира в зависимост от това дали става въпрос за първа, или за последваща молба, и от друга страна, че съответната държава членка е длъжна да сътрудничи с кандидата за целите на оценката на относимите елементи от последващата му молба, когато в подкрепа на тази молба кандидатът представя документи, чиято автентичност не може да бъде установена.

Подписи